

Det Enerkipolitiske Udvalg
(Alm. del - bilag 74)
olie
(Offentligt)

Beretning nr. 1 Folketinget 1996-97

Beretning afgivet af Det Enerkipolitiske Udvalg
den 4. december 1996

Beretning

over

den af miljø- og energiministeren den 20. november 1996 til Det

Enerkipolitiske Udvalg afgivne redegørelse vedrørende

iværksættelse af en åben dør procedure for tildeling af

olie/gaskoncessioner i henhold til § 12, stk. 2, i lov om

anvendelse af Danmarks undergrund

Udvalget har fra miljø- og energiministeren modtaget en redegørelse i henhold til undergrundslovens § 12, stk. 2, vedrørende iværksættelse af en åben dør procedure for tildeling af olie/gaskoncessioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 552 af 29. juni 1995.

Udvalget har behandlet redegørelsen i nogle møder. Udvalget ønsker at præcisere, at udvalget inddrages i proceduren for tildeling af tilladelser efter åben dør-systemet efter samme regler, som gælder for udvalgets hidtidige inddragelse ved tildeling af tilladelser i henhold til undergrundsloven (udbudsrunderne). Udvalget henviser til dets betænkningen over forslag til lov nr. 132, Folketingsåret 1994-95, om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund, jf. Folketingstidende, tillæg B, spalte 360.

Herefter tilkendegiver udvalget, at udvalget tager ministerens redegørelse til efterretning.

P.u.v.

KIM BEHNKE
formand

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Det Enerkipolitiske Udvalg
(Alm. del - bilag 52)
energiforsyning
(Offentligt)

Folketingets Enerkipolitiske Udvalg DEPARTEMENTET Christiansborg 1240 København K

J.nr. 4450-0002

Den 20. nov. 1996

Miljø- og Energiministeriet Departementet Højbro Plads 4 1200 København K

Tlf. 33 92 76 00 Fax 33 32 22 27 Telex 42230 milmin dk E-post (X-400): I=mem; S=Miljoe-og-Energiministeriet; O=Miljoe-og-Energiministeriet; OU1=me m; P=sdn;
A=dk400; C=dk; E-post (Internet): mem@mem.dk Miljø- og Energiministeriet Departementet Højbro Plads 4 1200 København K

Tlf. 33 92 76 00 Fax 33 32 22 27 Telex 42230 milmin dk E-post (X-400): I=mem; S=Miljoe-og-Energiministeriet; O=Miljoe-og-Energiministeriet; OU1=me m; P=sdn;
A=dk400; C=dk; E-post (Internet): mem@mem.dk ./.

I 80 eksemplarer fremsender jeg vedlagt Miljø- og Energiministeriets redegørelse efter undergrundslovens § 12, stk. 2 vedrørende iværksættelse af en åben dør procedure for tildeling af olie/gas-koncessioner.

Jeg er indstillet på at bekendtgøre proceduren hurtigst muligt, efter at udvalget har behandlet redegørelsen, således at ansøgninger kan indsendes primo 1997.

Svend Auken Peter Helmer Steen

ENERGISTYRELSEN

10. kontor
J.nr. 4450-0002 Ref. r/åben.doc

November 1996

Redegørelse for åben dør procedure

Miljø- og Energiministerens redegørelse til Folketingets Enerkipolitiske Udvalg i henhold til undergrundslovens § 12, stk. 2.

Denne redegørelse afgives i henhold til undergrundslovens § 12, stk. 2, hvorefter miljø- og energiministeren, forinden en bekendtgørelse udstedes i henhold til § 12, stk. 1, litra c, for Folketingets Enerkipolitiske Udvalg skal forelægge en redegørelse for hvilke områder eller blokke, der agtes udbudt og de generelle vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt i en åben dør procedure.

Baggrund

Der har siden nyordningen på undergrundsområdet i 1981 været afholdt 3 generelle udbudsrunder for hele den ikke-koncessionsbelagte del af det danske område samt i 1995 en 4. runde for Central Graven med tilgrænsende områder. Desuden er der i 1990 ved en rundelignende procedure blevet tildelt enkelte koncessioner. Endelig blev der i 1991 afholdt en runde for et nærmere angivet område ved Løgumkloster.

Efterforskningen i de 3 første runder resulterede i 6 fund i centralgravsområdet, hvoraf 3 (Amalie, Lulita og Syd Arne) er erklæret kommercielle, Ravn og Rita er erklæret ikke-kommercielle, mens 1 (Bertel) fortsat er under vurdering. I perioden medio 1981 til oktober 1988 har DUC på grundlag af eneretsbevillingen fra 1962 gjort 12 fund, heraf 2 ikke-kommercielle, der er tilbageleveret (Nora og Elna). Alle fund er beliggende i Centralgravsområdet, og en del er relativt små.

I 4. udbudsrunde blev der udbudt et område i Central Graven og tilgrænsende områder, hvor interessen blandt selskaberne var størst. Resultatet heraf blev tildeling af 9 koncessioner i maj 1995, fordelt på 7 konsortier. Foreløbig har Statoil-gruppen i denne runde med Siri-1 boringen gjort et fund, hvilket er blevet bekræftet ved Siri 2 boringen.

Derimod har efterforskningen i det øvrige Danmark uden for Central Graven hidtil ikke givet resultater, selvom der har været tildelt koncessioner i disse områder til og med 3. runde.

Der blev i 1.-3. runde gjort forsøg på at skabe større aktivitet i disse områder gennem den såkaldte koblingsprocedure, hvorved det som led i udvælgelsen af ansøgere blev tilkendegivet, at ansøgninger, der også indeholdt tilbud om efterforskning i de mindre attraktive områder i Øst-Danmark, ville blive prioriteret. Der var imidlertid kun ringe interesse blandt selskaberne for at søge disse områder. Endvidere lykkedes det at tiltrække nogle mindre selskaber (Cluff, Jordan), der fik tildelt koncessioner. Resultatet af efterforskningen har været nedslående og siden 3. runde har der ikke været gjort forsøg på at udbyde områderne uden for Central Graven.

Rammerne for den fremtidige efterforskning

Koncessionsdirektivet blev vedtaget på et Energirådsmøde i maj 1994 og trådte i kraft 1. juli 1995. Det fastlægger en række nye rammer for udbud og tildeling af koncessioner, som er indarbejdet i den reviderede undergrundslov fra maj 1995. Direktivet har desuden nødvendiggjort en række justeringer i de fremtidige koncessionsvilkår. Selvom direktivet og den reviderede undergrundslov endnu ikke var trådt i kraft, da 4. runde koncessionerne blev tildelt i maj 1995, var udbudsvilkårene og modeltilladelsen for 4. runde allerede i hovedsagen blevet tilpasset direktivets regler. Den væsentligste forskel fra 4. runde vil fremover være, at der ikke længere under runderne kan forhandles med konkurrerende ansøgere om ændringer i tilbuddene, idet valget mellem konkurrerende ansøgere skal ske på baggrund af de udvælgelseskriterier, der i henhold til undergrundsloven er blevet fastlagt i udbudsskrivelsen.

Der er som et led i implementeringen af direktivet indføjet en ny bestemmelse i undergrundsloven, der fastlægger og præciserer rammerne for anvendelse af den såkaldte åben dør procedure. Proceduren vil være velegnet for de områder, hvor efterforskningsinteressen er så begrænset, at der ikke kan forventes at komme mange ansøgninger eller opstå konkurrence mellem selskaber om bestemte områder. Proceduren vil også være velegnet til at motivere mindre selskaber med nye ideer til at søge om tilladelser og afsætte ressourcer til undersøgelse af det danske område, uden at skulle frygte for konkurrence fra de mere etablerede selskaber. Proceduren giver mulighed for på en fleksibel og administrativt mere enkel måde at tildele koncessioner uden afholdelse af en egentlig udbudsrunde. Åben dør proceduren indebærer, at ministeren bekendtgør, at der i nærmere angivne områder - eventuelt i begrænsede tidsrum - vil være mulighed for løbende at meddele tilladelser.

Målsætninger for efterforskningen

Hovedformålet med den fremtidige efterforskning af olie og naturgas vil være at fortsætte bestræbelserne på at påvise så meget som muligt af den olie og naturgas, der findes i den danske undergrund. Derved

muliggøres en forlængelse af den periode, hvor Danmark er helt eller delvist selvforsynende med naturgas, ligesom perioden med nettoeksport af olie kan forlænges.

Hvad angår de ovennævnte områder i Øst Danmark, er interessen blandt selskaberne på baggrund af resultaterne fra den hidtidige efterforskning stadig begrænset, men der kan fortsat være et potentiale for efterforskning i dette område. Da der derfor kun kan forventes få ansøgninger, og da der ikke kan forventes konkurrence om koncessioner i området, kan potentialet bedst belyses ved at lette selskabernes adgang til at søge koncessioner ved anvendelse af en åben dør procedure. Herigennem kan tildeling ske i takt med den interesse, der vises for bestemte områder uden at afvente en runde, der afholdes med års mellemrum.

For Central Graven og tilgrænsende områder vil det være hensigtsmæssigt at søge at opretholde efterforskningsaktiviteten på det nuværende niveau, idet de senere års erfaringer kunne tyde på, at nogle fundmuligheder består af små felter, der kun vil være rentable, såfremt de kan udnyttes i forbindelse med de eksisterende behandlingsanlæg og rørledninger. Området må på grundlag af de foreliggende oplysninger antages fortsat at rumme et så attraktivt potentiale, at der må forventes konkurrence om nye koncessioner. For dette område bør runde-systemet derfor opretholdes.

5. Runde

De arbejdsprogrammer, der er fastsat i tilladelserne for 4. runde, vil i sig selv sikre opretholdelsen af en stabil efterforskningsaktivitet i de næste ca. 2 år, idet dog samtlige faste arbejdsforpligtelser kan forventes at være opfyldt ved udgangen af 1997. Hertil kommer, at Statoil-gruppens oliefund med Siri-1 boringen vil forstærke interessen for de områder, der grænser op til Centralgravsområdet. Mulighederne for at kunne udbyde en ny runde i disse områder må derfor anses for gode, og det forventes - afhængig af fremdriften i og resultaterne af efterforskningen i 4. runde-koncessionerne - at en ny runde vil kunne udbydes medio 1997.

Rammer for en åben dør procedure

Forinden iværksættelsen af 5. runde vil det være hensigtsmæssigt snarest at få etableret en åben dør procedure for det østdanske område. Proceduren foreslås iværksat ved at åbne Øst-Danmark for ansøgninger foreløbig uden tidsbegrænsning, men således at proceduren helt eller delvist kan indstilles med 3 måneders varsel.

Det foreslås nærmere for Øst-Danmarks vedkommende at iværksætte proceduren efter følgende retningslinier: Energistyrelsen kundgør, at ansøgninger indtil videre kan indsendes i en bestemt periode hvert år, - 2. januar til 30. september - og at ansøgninger behandles og tilladelser meddeles - i den rækkefølge ansøgninger indsendes. Samtidig kundgøres det, at proceduren kan indstilles med 3 måneders varsel. En procedure efter disse retningslinier vil give Energistyrelsen mulighed for inden næste ansøgningsperiode at overveje, om åbningen evt. skal indstilles eller justeres, f.eks. med henblik på at udtage nogle af områderne til en ny runde eller ændre vilkårene for proceduren.

Areal

Det område, der åbnes for ansøgninger, vil være hele det område (Øst-Danmark), som ikke blev udbudt i 4. runde jfr. bilag 1.

Vilkår for åben dør proceduren

Der vil kun kunne samles den nødvendige interesse for nye koncessioner for denne del af det danske område, såfremt vilkårene afspejler den aktuelle vurdering af områdets potentiale.

I 4. runde blev de økonomiske vilkår lempet i forhold til 3. runde, og disse vilkår bør også anvendes for Øst-Danmark. Det indebærer bl.a., at DOPAS som i 4. runde selv betaler for sin forholdsmæssige andel (20%) i tilladelsen og således ikke bæres af de øvrige deltagere.

Undergrundslovens krav til ansøgeres sagkundskab og økonomiske baggrund anvendes i øvrigt uændret, jf. undergrundslovens § 5, stk. 3, og § 12a, stk. 1, ligesom der stilles krav om gennemførelse af et arbejdsprogram for at kunne opnå en koncession. Kravene til arbejdsprogrammets omfang vil dog næppe kunne opretholdes på det hidtidige niveau på grund af den store efterforskningsrisiko i disse områder.

På grund af denne risiko, kan det blive aktuelt at tildele et større område med flere prospekter til en enkelt ansøger, idet et gunstigt udfald af efterforskningen i et prospekt kan medføre, at mulighederne for succes i de andre prospekter forøges, og derfor gør en samlet tilladelse for prospekterne mere attraktiv.

Størrelsen af tilladelsen - og varigheden heraf - vil afhænge af det arbejdsprogram, der tilbydes for de pågældende arealer. Hensigten hermed er at undgå, at store arealer henligger som koncessionsbelagt i længere tid, uden at der efterforskes aktivt i området.

Arbejdsprogrammer i tilladelserne vil blive opbygget således, at tilladelserne meddeles for en 6 års periode. Arbejdsprogrammet vil så være opbygget således, at den tvungne del af arbejdet skal laves indenfor 2 år. Forudsætningen for at beholde området ud over 2 år vil derefter være, at selskaberne tilvejebringer så meget yderligere seismik, at en borelokalitet kan udpeges. Derefter er forudsætningen for at beholde området ud over 4 år, at selskaberne påtager sig en boreforpligtelse. I bilag 2 til modeltilladelsen er angivet, hvorledes et sådant arbejdsprogram kan udformes.

Til dækning af de administrative omkostninger opkræves som hidtil for hver ansøgning et ansøgningsgebyr på 25.000 kr., uanset om ansøgningen fører til meddelelse af en tilladelse. Ved tildeling af en tilladelse opkræves et gebyr på 100.000 kr.

For såvidt angår ændringerne i modeltilladelsen (bilag 2), har ændringerne i § 5, stk. 1 og 2, og § 37 til formål at bringe modeltilladelsen i overensstemmelse med den ændrede undergrundslov.

Herudover indebærer ændringen i § 5, stk. 2, at tilladelser fremover bortfalder inden udløbet af indvindingsperioden, når indvindingen må anses for varigt at være ophørt, jfr. § 35, stk. 4. En nogenlunde tilsvarende bestemmelse findes i A.P. Møllers eneretsbevilling.

Endelig foreslås det at ændre § 5, stk. 4, således at rettighedshaverne ikke længere automatisk har ret til at få en 30-årig forlængelse til den største boreddybde. Denne ret kan give uhensigtsmæssige resultater i de tilfælde, hvor forekomsten ikke strækker sig til denne dybde. Selskaberne vil naturligvis også fremover bevare retten til de påviste forekomster, som det er hensigten at udnytte.

For god ordens skyld skal det nævnes, at der som konsekvens af sammenlægningen af Miljø- og

Energiministeriet er foretaget en række organisatoriske tilpasninger af modeltilladelsen.

Procedure for behandling af ansøgninger

Som nævnt har der hidtil været en begrænset interesse for efterforskning i Øst-Danmark og det er næppe sandsynligt, at der vil komme overlappende ansøgninger.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 12, stk. 1, litra c, bør der imidlertid tages stilling til denne eventuelitet, og det foreslås derfor at behandle ansøgninger i den rækkefølge de indkommer og meddele tilladelse til alle *kvalificerede* ansøgere (lovens § 12a, stk. 1). Hvis to nogenlunde lige kvalificerede ansøgergrupper ansøger om samme område eller ansøger om overlappende områder og ansøgningerne indkommer samme dag, er det hensigten - hvis det ikke ved for eksempel en arealmæssig justering af ansøgningerne er muligt at imødekomme begge grupperes ønsker - , at benytte adgangen til at undlade at meddele tilladelse. I så tilfælde kan områderne alternativt udbydes i en minirunde efter lovens § 12, stk. 1, litra b.

Miljø

I de arealer, der åbnes for ansøgninger, indgår områder, hvortil der er knyttet særlige interesser såsom miljø, fredning, vildtforvaltning, råstofindvinding, fiskeri og søfart. De allerede for 3. og 4. udbudsrunde etablerede procedurer om inddragelse af disse hensyn ved myndighedsbehandlingen vil blive videreført, således at eventuelle risici og gener kan minimeres. Ansøgerne vil blive gjort opmærksom på, at der kan forventes en længere behandlingstid for ansøgninger, der omfatter områder, som er omfattet af særlige konventioner, EU-regler eller særlig lovgivning til beskyttelse af miljøet. Disse forhold kan eventuelt medføre, at der ikke kan udstedes en tilladelse i det ansøgte område. Da der må forventes et relativt begrænset antal ansøgninger, er det fundet mest hensigtsmæssigt at vurdere disse hensyn i forbindelse med de konkrete ansøgninger frem for inden åbningen at gennemføre en meget arbejdskrævende detailgennemgang af hele det åbnede område med henblik på at fastlægge rammerne for efterforskning i de enkelte delområder.

I bilag 3 findes en kortfattet gennemgang af gældende regler af særlig betydning for olie/gasvirksomhed.

I særlige tilfælde, hvor de planlagte aktiviteter i henhold til en tilladelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet i andre lande, vil myndighederne i Danmarks nabolande blive inddraget i henhold til procedurene i den nordiske miljøkonvention og ESPOO konventionen.

Projekter, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, kan kun iværksættes, efter at der er foretaget en VVM procedure. Den indebærer, at der gennemføres en vurdering af de miljømæssige konsekvenser og at den berørte offentlighed og de berørte myndigheder og organisationer får lejlighed til at udtale sig, inden projektet kan gennemføres.

Tidsplan

Når udvalget har afsluttet sin behandling af redegørelsen, vil Energistyrelsen i henhold til lovens § 12, stk. 1, litra c, udstede en bekendtgørelse om iværksættelse af proceduren, når meddelelse om indledning af proceduren er kundgjort i EF-Tidende. Der må påregnes at gå ca. 2-3 måneder, før EF-proceduren er afsluttet. I kundgørelsen vil det yderligere blive oplyst, i hvilke perioder ansøgninger skal indsendes for at blive behandlet.

Forinden tildelingen af koncessioner fremlægger Miljø- og Energiministeriet en redegørelse for udvalget herom, jf. undergrundslovens § 6, stk. 1. Det er hensigten som hidtil at drøfte indkomne ansøgninger med GEUS og DOPAS, før der tages stilling til en tildeling. <<TEKST UDELDAT>>

(Løbenr. 3327)